

3938088 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ/งานสาธารณสุขมูลฐาน/หัวหน้าสถานีอนามัย

จรรยา แดงเล็ก : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ของหัวหน้าสถานีอนามัย ในงานสาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดพิจิตร (FACTORS EFFECTING THE EFFECTIVENESS ON ROLE PERFORMANCE OF HEADS OF HEALTH CENTER IN PRIMARY HEALTH CARE IN PICHIT PROVINCE.) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุรชาติ ฅ นอนงค์, ศศ.ม. (พัฒนาศึกษา), ปิยธิดา ตรีเดช, ศ.ด., ดุสิต สุจิรารัตน์, M.Sc.(Biostat), ธงชัย สาระกุล , พ.ม. (สถิติประยุกต์) 104 หน้า ISBN 974-662-879-8

งานสาธารณสุขมูลฐาน เป็นกลวิธีดำเนินงานพัฒนางานสาธารณสุขเพื่อให้ประชาชนบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า ซึ่งหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดในการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานคือ สถานีอนามัย การศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าสถานีอนามัย จึงเป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนและพัฒนากิจการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากหัวหน้าสถานีอนามัย ในจังหวัดพิจิตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน ของหัวหน้าสถานีอนามัย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.0 และพบว่าหัวหน้าสถานีอนามัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.9 อายุต่ำกว่า 41 ปี ร้อยละ 47.7 สถานภาพสมรสอยู่ร้อยละ 82.1 มีอายุราชการระหว่าง 16-26 ปี ร้อยละ 54.7 มีรายได้ระหว่าง 11,000 – 16,000 บาท ร้อยละ 69.5 มีการศึกษาค้นคว้าปริญญาตรี ร้อยละ 51.6 ปี และไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานเลย ร้อยละ 48.4 นอกจากนี้ยังพบว่าหัวหน้าสถานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยลักษณะงานและปัจจัยเกี่ยวกับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 60.0และ40.0 ตามลำดับ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยชุมชนและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับสูงร้อยละ 61.1 และ60.0 ตามลำดับ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ประวัติการได้รับฝึกอบรม นโยบายและการบริหาร ความคาดหวังในบทบาท ความร่วมมือจากชุมชน ความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน สถานที่ทำงาน และการคมนาคม สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเรียงตามลำดับได้แก่ นโยบายและการบริหาร อายุราชการ และความเหมาะสมของอาคารสถานที่ทำงาน โดยสามารถอธิบายประสิทธิผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีอนามัย ได้ ร้อยละ 20.19 สำหรับการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงาน ควรมีการกำหนดค่านโยบายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการถ่ายทอดประสพการณ์การทำงาน ของหัวหน้าสถานีอนามัยที่มีอายุราชการและประสบการณ์ในการทำงาน มากกับผู้มีอายุราชการและประสบการณ์ในการทำงานน้อย การพัฒนาอาคารสถานที่ทำงาน ให้พร้อมบริการประชาชน และใช้กลวิธีการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของหัวหน้าสถานีอนามัยให้สูงขึ้น